

Werkwoordspelling

Tegenwoordige tijd en bijzondere werkwoorden

Inhoudsopgave

Onderwerp | Enkelvoud of meervoud 2

Persoonsvorm 6

Werkwoordstam 10

Stam + t 16

Bijzondere werkwoorden | Tegenwoordige tijd 22

Bijzondere werkwoorden | Verleden tijd 26

Laat het zien! 30

Spellingregels gemengd 31

Werkwoord Wijzer 36

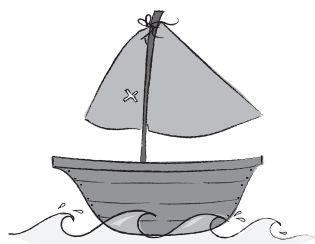
In deze oefeningen leer je:

- wat het onderwerp in een zin is,
- wat enkelvoud en meervoud betekenen,
- of het onderwerp in het enkelvoud of meervoud staat.

Bijna elke zin heeft een **onderwerp**. Het onderwerp kun je ook wel de **hoofdpersoon** noemen. Het onderwerp vind je door te vragen **wie** of **wat** iets doet.

Let op! Een zin in de gebiedende wijs heeft geen onderwerp. Het geeft aan dat je iets wel of niet **moet** doen. Het is een bevel.

Onderwerp

Voorbeeldzinnen

- Paul zwaait naar zijn broer.
- Zij rent het hardst.
- Wij eten een koekje.
- Het bootje drijft.
- De vogel fluit.
- Doe de deur dicht!

Wie of wat ... ?

- Wie of wat zwaait?
- Wie of wat rent?
- Wie of wat eten?
- Wie of wat drijft?
- Wie of wat fluit?
- Wie of wat doet?

Onderwerp

- Paul
- Zij
- Wij
- Het bootje
- De vogel
- ×

Oefening 1: Schrijf het onderwerp van de zin op.

Mees zoekt het onderwerp.

Mees

1. Jasmijn koopt nieuwe schoenen.
2. Papa en mama gaan op vakantie.
3. De bladeren dwarrelen naar beneden.
4. Het meisje stampt op de grond.
5. Peter drinkt een glas melk.
6. Groep 7 werkt heel hard.
7. Opa schildert mijn slaapkamer.
8. Wij wandelen door het bos.

In deze oefeningen leer je:

- wat de (ruwe) stam van een werkwoord is,
- welke regels er zijn om een ruwe stam te veranderen naar een juiste stam,
- hoe je de stam van een werkwoord op de juiste manier moet spellen.

De stam van een werkwoord vind je door **-en** van het hele werkwoord af te halen. De stam wordt ook wel de **ik-vorm** van een werkwoord genoemd. Je gebruikt de stam als het onderwerp in de zin **ik** is, als **je / jij** achter het werkwoord staat en als de zin in de **gebiedende wijs** staat.

De stam

Hele werkwoord	-en eraf	De stam
schaatsen	schaats(en)	(ik) schaats
snoeien	snoei(en)	(ik) snoei
trouwen	trouw(en)	(ik) trouw
weten	wet(en)	(ik) ~~wet~~ weet

Let op: Als een heel werkwoord niet eindigt op **-en**, bijvoorbeeld bij de werkwoorden 'zien' en 'doen', dan haal je alleen de **-n** van het hele werkwoord af. (Ik) zie, (ik) doe.

In het schema hierboven zie je dat je niet altijd een juiste stam overhoudt als je **-en** van het hele werkwoord afhaalt. De stam van het werkwoord 'weten' is niet juist. Het is niet (ik) 'wet', maar (ik) 'weet.' Deze stam moet je nog veranderen, zodat je de juiste stam krijgt.

Een stam die je nog moet veranderen noemen we een **ruwe stam**.

Een ruwe stam die je moet veranderen, vind je bij werkwoorden met een lange klinker, werkwoorden met een dubbele medeklinker, werkwoorden met een v of een z en werkwoorden met een trema.

Er is een aantal regels om een ruwe stam te veranderen naar een juiste stam. In de volgende oefeningen zul je deze regels leren en oefen je met het juist spellen van de werkwoordstam.

In deze oefeningen leer je:

- wanneer je de spellingregel stam + t gebruikt,
- waar je op moet letten als je deze spellingregel gebruikt.

Als het onderwerp in de tegenwoordige tijd in het **enkelvoud** staat en het gaat om iemand of iets anders (jij/je, u, hij, zij/ze, het, één persoon, dier of ding), dan gebruiken we de spellingregel **stam + t** om het werkwoord juist te schrijven.

De (ruwe) stam van een werkwoord vind je door –en van het hele werkwoord af te halen. Soms moet je de ruwe stam nog aanpassen naar een juiste stam. Achter de juiste stam schrijf je een –t.

Stam + t

Enkelvoudsvormen

Jij of je

U

Hij, zij, ze of het

Hele werkwoord

lachen

lachen

lachen

De stam

lach(en)

lach(en)

lach(en)

Stam + t

lacht

lacht

lacht

Voorbeeldzinnen

Het veertje ___?___ (zweven, tt) door de lucht.

Sander ___?___ (schoppen, tt) tegen de bal.

De narcis ___?___ (bloeien, tt) in april.

De (ruwe) stam

zwev(en)

schopp(en)

bloei(en)

Stam + t

zweeft

schopt

bloeit

Let op: Als de stam van een werkwoord eindigt op een –d, dan geldt ook stam + t!

Stam + t

Voorbeeldzinnen

Lisa ___?___ (snijden, tt) de taart in punten.

De bus ___?___ (rijden, tt) langs alle haltes.

Het meisje ___?___ (verzenden, tt) een brief.

De (ruwe) stam

snijd(en)

rijd(en)

verzend(en)

Stam + t

snijdt

rijdt

verzendt

Oefening 6: Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

1. De dierenarts _____ (verlossen, tt) de hond uit zijn lijden.
2. De klimop _____ (woekeren, tt) door de verwaarloosde tuin.
3. Buiten _____ (vriezen, tt) het twintig graden.
4. Marc _____ (observeren, tt) de tegenstanders goed.
5. Iris _____ (denken, tt) dat zij het populairste meisje van school is.
6. Joep _____ (schikken, tt) de bloemen in een oude emmer.
7. Anja _____ (besteden, tt) maandelijks veel geld aan kleding.
8. Deze fabriek _____ (produceren, tt) plastic flessen.
9. Hij _____ (ontbijten, tt) altijd voordat hij naar school gaat.
10. Aan het einde van het feest _____ (houden, tt) Lies een toespraak.
11. De juffrouw _____ (vertellen, tt) een kort verhaal.
12. Jelle _____ (programmeren, tt) spelletjes voor kleine kinderen.
13. De bezorger _____ (verspreiden, tt) verschillende folders.
14. Het potlood _____ (schrijven, tt) erg fijn.
15. De juf _____ (benadrukken, tt) dat het echt beter moet.
16. Bas _____ (vinden, tt) het leuk om veel te sporten.
17. Roos _____ (deponeren, tt) het afval netjes in de vuilnisbak.
18. De soldaat _____ (graven, tt) een diepe kuil.
19. De hond _____ (kwispelen, tt) als hij zijn eten krijgt.
20. Mijn vader _____ (vermommen, tt) zichzelf als de kerstman.
21. Thies _____ (overwegen, tt) om te stoppen met dit werk.
22. Je _____ (verstrekken, tt) gevoelige informatie aan de spionnen.
23. Je _____ (dansen, tt) morgen toch ook op mijn feestje?
24. Marlies _____ (chatten, tt) met haar vrienden uit Australië.
25. Dit hoofdstuk _____ (omvatten, tt) alle belangrijke onderwerpen.

